

บทบรรณาธิการ

ท่ามกลางสถานการณ์ของโรคระบาดที่แสนหนักหน่วงรุนแรง ท่ามกลางสภาพความ
อ่อนแออ่อนเปลี้ยทางเศรษฐกิจและการเมือง ในวันนี้ วารสารการเมืองการปกครอง ได้เดินทางเข้า
สู่ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 อย่างสง่างามและยังคงยึดมั่นยืนหยัดในการนำเสนอบทความที่มีประโยชน์และ
คุณค่าต่อสังคมไทยมาโดยตลอด

เนื่องด้วยเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมายที่รุมเร้าปัญหาชีวิตของประชาชนอันเป็นผลสืบเนื่องจาก
การแพร่ระบาดของอย่างรุนแรงของโควิด-19 และส่งผลต่อความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของ
ประชาชนเป็นจำนวนมากมหาศาลทุกหย่อมหญ้า สิ่งเหล่านี้หนุนเนื่องความไม่พอใจให้เกิดขึ้นในหัวใจ
ของผู้ประสบความเดือดร้อนที่เล็กละน้อย พวกเขา “มองเห็น” ความเชื่อมโยงระหว่าง
“การเมือง” กับ “ความเดือดร้อน” ผ่านข่าวร้ายทางเศรษฐกิจมากมายที่พบบนทุกเมื่อเชิ่ววัน
พร้อมกับตั้งคำถามถึง “ความมีอยู่” ของตนว่า พวกเขามี “พลัง” แห่งความเป็นพลเมืองแห่งรัฐนี้
มากแค่ไหนกัน เหตุใดเสียงวิงวอนร้องจากประชาชนจึงแผ่วเบาเจือจางเหลือเกิน ในการรับรู้ของ
ผู้มีอำนาจ สภาพการณ์ทั้งหลายดังได้กล่าวมา จึงนำมาสู่การกำหนดแนวทางของวารสาร (Theme)
ว่า “อำนาจพลเมืองและพลังประชาธิปไตยไทยสู่การเข้าถึงบริการที่พึงประสงค์จากรัฐ
ราชการ”(Power of Thai Citizen and Democracy to Access Desirable Services from
The Government)

สำหรับในส่วนของความเป็น “อำนาจพลเมือง” นั้น **สุนทร ธนศิลป์พิชิต, ทักษวัฒน์
เหล่าสุวรรณ, และปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ** ได้เรียบเรียงบทความวิจัย “แบบแผนกระบวนการสร้าง
อำนาจทางการเมืองภาคประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” พวกเขาค้นพบว่า ความเข้มแข็ง
ของภาคประชาชนในการสร้างอำนาจทางการเมือง เกิดจากปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการ
บริหารจัดการ, การพัฒนากลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมาย, รวมถึงการเชื่อมโยงกลุ่มต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
เป็นกลุ่มใหญ่ สอดรับกับข้อค้นพบของ **ศักดิ์ชาย สุนทรธนาภิรมย์** ในบทความวิจัย “รูปแบบการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในงานยุติธรรมชุมชน: ศึกษาร่างพระราชบัญญัติยุติธรรมชุมชน พ.ศ. ...”
ที่ได้นำเสนอว่าประชาชนสามารถมีอำนาจในกระบวนการยุติธรรมด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมในงาน
ยุติธรรมชุมชนตามแนวทางที่กฎหมายได้บัญญัติเอาไว้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น “อาสาสมัคร
ยุติธรรมชุมชน”, “คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน”, และการจัดตั้ง “ศูนย์ยุติธรรมชุมชน”

สุวิดา มะมา และสุวิชา เป้าอารีย์ ได้นำเสนอบทความวิจัย “ประชาธิปไตยแบบ
ปรึกษาหารือของชุมชนบ้านอ่าวอุดม: จากความขัดแย้งสู่การอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขระหว่าง
ท่าเรือพาณิชย์และชุมชน” พวกเขาค้นพบว่า ในช่วงแรกของการปรึกษาหารือเป็นการพูดคุย
แลกเปลี่ยนความเข้าใจระหว่างชุมชนกับท่าเรือพาณิชย์ผ่านการจัดเวทีอภิปรายปัญหา ในช่วงต่อมา
จึงเข้าสู่ขั้นตอนการเสวนาปัญหาชุมชน อีกทั้งพวกเขายังค้นพบปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิด
ประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือด้วย สำหรับ **ปฏิวะทย์ ยาวงษ์** ได้นำเสนอบทความวิจัย
“เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองพันธุ์พืช” เขาค้นพบว่า ร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองพันธุ์พืชฉบับใหม่ จะลดทอนอำนาจของเกษตรกรในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์
มากกว่าที่เคยกำหนดเอาไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดิม

สำหรับในธีม “ประชาธิปไตยไทย” ซึ่งเป็นธีมสำคัญอันหนึ่งในวารสารฉบับนี้ *อดิศักดิ์ จันทไทย* ได้นำเสนอบทความ “นโยบายการกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น” โดยค้นพบว่า นโยบายการกระจายอำนาจของประเทศไทยมีผลต่อการเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น และรูปแบบการส่งเสริมประชาธิปไตยท้องถิ่นที่เหมาะสม ต้องประกอบด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง, กฎระเบียบท้องถิ่น, จิตสำนึกความรับผิดชอบ, และความสามารถในการจัดการตนเองของท้องถิ่น ในส่วนของ *จิรศักดิ์ ไพทาวิน* ได้นำเสนอบทความ “การสร้างเครือข่ายพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยฐานรากของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม” โดยได้ค้นพบว่า จากการดำเนินการเพื่อสร้างเครือข่ายพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยฐานราก ได้สร้างเครือข่ายขนาดใหญ่ครอบคลุมโรงเรียนและคณะต่าง ๆ ในหลายมหาวิทยาลัยรวมทั้งสิ้น 11 แห่ง ผ่านกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพและเสริมทักษะผู้สมัครสถานักเรียน และกิจกรรมหน้าที่สถานักเรียนกับการมีส่วนร่วมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน จนในที่สุดได้ตกผลึกเป็น CAN Model ในการสร้างเครือข่ายพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยจากฐานราก

วชิรวัตติ์ อาริยะสิริโชติ ได้นำเสนอบทความวิจัย “ว่าด้วยความเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค: นโยบายสาธารณะ การเมือง สิทธิมนุษยชน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ” โดยค้นพบว่า มีประเด็นความเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคอีสาน ที่ถือได้ว่าเป็นกระแสสำคัญอันเป็นจุดร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในสถานการณ์ปัจจุบัน 5 มิติสำคัญ คือ ความเป็นภูมิภาคภิวัตน์, การร่วมกันรังสรรค์การพัฒนา, การพัฒนาในห่วงโซ่มูลค่าใหม่, ความเข้าใจเรื่องภูมิรัฐศาสตร์, และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและมุ่งสู่ความอยู่ดีมีสุข สำหรับ *ชัยพงษ์ สำเนียง* ได้นำเสนอ มุมมองด้านประชาธิปไตยไทยต่ออำนาจทางการเมือง และการเคลื่อนไหวทางการเมืองของผู้กระทำการทางการเมืองผ่านความเป็นทุนการเมืองในภาคเหนือ ในบทความ “การก่อตัวของกลุ่มทุนการเมืองในกระแสการพัฒนาภาคเหนือ” ที่สำคัญ *นาจรีย์ ชยะบุตร* ได้นำเสนอ มุมมองด้านสิทธิมนุษยชนเด็กในบทความ “ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเด็กจากการถูกถ่ายภาพลงสื่อออนไลน์” โดยได้นำเสนอปัญหาช่องว่างทางกฎหมายในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของเด็กผ่านภาพถ่ายทางสื่อออนไลน์ รวมถึงนำเสนอข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ในการอุดช่องว่างดังกล่าวด้วย

สำหรับในธีม “การเข้าถึงบริการที่พึงประสงค์จากรัฐราชการ” นั้น *Prapai Charoonnarth, Bung-On Sorod และ Siriporn Yamnill* ได้นำเสนอบทความวิจัย “The Effect of Authentic Leadership (AL) and Individual Innovation Adoption (IA) on Innovative Work Behavior (IWB) in Thai Context” พวกเขาค้นพบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างการปรับใช้นวัตกรรมและภาวะผู้นำแบบแท้กับพฤติกรรมความริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน ซึ่งสามารถนำไปสู่การปรับใช้กับหน่วยงานภาครัฐได้เป็นอย่างดี ในส่วนของ *ดนุวัศ สุวรรณวงศ์* เขาได้นำเสนอไว้ในบทความ “แนวทางการยกระดับความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ว่า ปัจจัยที่ส่งผลการยกระดับความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มี 7 ปัจจัย ได้แก่

(1) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2) โครงสร้างภายในขององค์กร (3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) กระบวนทัศน์ของผู้บริหารองค์กร (5) บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานของเทศบาล (6) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และ (7) ปัจจัยอื่น ๆ รวมถึงค้นพบว่า เทศบาลในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ควรมีการจัดทำเป็นวาระนครหาดใหญ่เพื่อยกระดับความร่วมมือในการจัดบริการสาธารณะ

บัณฑิต วิเวกวรรณ และสมศักดิ์ อมรสิริพงศ์ ได้นำเสนอบทความ “การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรเทศบาลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม” โดยพวกเขาพบว่า การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การด้านความยุติธรรม, ด้านการสนับสนุนจากหัวหน้างาน, และด้านรางวัลและสภาพการทำงาน สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การได้ร้อยละ 38.8 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รวมถึงได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการบริหารงานราชการไว้อย่างน่าสนใจหลายประการ สำหรับ **คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา, กฤติกา สายณะรัตน์ชัย, และอัญชัญ ตัณฑเทศ** ได้นำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาแม่สอดผ่านบทความ “กลยุทธ์การพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนแม่สอด” พวกเขาได้ร่วมกันเสนอกลยุทธ์การพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนแม่สอด (2S1E) โดยแบ่งออกเป็น 3 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว (Source) กลยุทธ์การพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน (Society) และกลยุทธ์การพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (Economy) สำหรับในส่วนของ **จุฑาทิพ คล้ายทับทิม และแทนชนก พูนชัย** ในบทความ “ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวภายใต้ความร่วมมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการตรวจวัดกัมมันตภาพรังสีและระดับรังสีในสิ่งแวดล้อม” ทั้งสองคนได้ค้นพบว่า นอกจากไทยจะเป็นผู้ให้ความรู้ทางวิชาการแก่ สปป.ลาวแล้ว ทั้งสองประเทศยังจัดทำความร่วมมือทางกัมมันตภาพรังสีไม่ว่าจะเป็นความปลอดภัย การแจ้งเตือนภัย รวมถึงการสร้างความร่วมมือในระดับอาเซียน

สำหรับในช่วงท้ายของวารสาร **สิตา สอนศรี** ได้นำเสนอบทปริทัศน์หนังสือเรื่อง “การจัดการความขัดแย้ง: ความรู้เบื้องต้นและกรณีศึกษา (Conflict Management: Basic Understanding & Case Studies)” เขียนโดยบุษบง ชัยเจริญ โดยผู้วิจารณ์ได้อธิบายภาพรวมของหนังสือในเบื้องต้นก่อนที่จะชี้ให้เห็นข้อดีของหนังสือและได้นำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยใช้คนกลางอย่างน่าสนใจในท้ายที่สุด

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารการเมืองการปกครองฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไป